

Управління охорони здоров'я
Харківської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад охорони здоров'я
Куп'янський медичний коледж ім. Марії Шкарлетової

СХВАЛЕНО

Рішенням Педагогічної ради
Протокол № 1
від «30» серпня 2016 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
КЗОЗ «Куп'янський медичний
коледж ім. Марії Шкарлетової»

О.М. Брянцев
«30» серпня 2016 р.

Положення
про організацію практичної підготовки
студентів коледжу спеціальностей

- 5.12010101 Лікувальна справа
- 5.12010102 Сестринська справа
- 5.12010105 Акушерська справа
- 223 Медсестринство
 - спеціалізація Фельдшер
 - спеціалізація Акушерка
 - спеціалізація Сестра медична

Куп'янськ – 2016 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (далі Положення), затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, наказом Міністерства охорони здоров'я України № 401 від 07.07.2011 р. «Про введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти зі спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста галузей знань «Медицина» та «Фармація»», наказом Міністерства охорони здоров'я України № 690 від 07.12.2005 р. «Про затвердження Положення про організацію та проведення практики студентів вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладів I-II рівнів акредитації», Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Наказу Міністерства освіти та науки України від 06.11.2015 року № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 266», акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст КЗОЗ «Куп'янський медичний коледж ім. Марії Шкарлетової» від 11.12.2015 року.
2. Практика студентів КЗОЗ «Куп'янський медичний коледж ім. Марії Шкарлетової» (далі – Коледж) є невід'ємною складовою підготовки фахівців з вищою освітою і галузевих стандартів вищої освіти. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.
3. Метою практики є формування та розвиток у студентів професійних вмінь приймати самостійні рішення в умовах конкретного виробництва, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці їх майбутньої спеціальності.
4. Види та обсяги практик визначаються галузевими стандартами підготовки фахівців, що відображається відповідно в навчальних планах і графіках навчального процесу.
5. Зміст практики визначається її програмою.
6. Заходи пов'язані з організацією практики, визначаються наказом директора коледжу.

ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Залежно від конкретної спеціалізації видами практики можуть бути:
 - навчальна;
 - виробнича;
 - переддипломна.

2. Завданням **навчальної практики** є ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, отримання первинних професійних умінь і навичок із загально-професійних та спеціальних дисциплін.
3. Метою **виробничої практики** є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок. Відпрацювання вмінь і навичок зі спеціальності безпосередньо в лікувально-профілактичному закладі.
4. **Переддипломна практика** студентів є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності.
5. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення для одержання потрібного обсягу фактичних знань і умінь відповідно до різних освітніх та кваліфікаційних рівнів: молодший спеціаліст, бакалавр.
6. У Коледжі при підготовці молодших медичних спеціалістів має місце навчальна, виробнича і переддипломні практики.
7. Зміст і послідовність практики визначені програмою, яка розробляється головами ЦМК професійної на практичній підготовки, та відповідає вимогам наскрізної програми – основному навчально-методичному документу практики.
8. Робочі програми практики затверджуються директором коледжу. Коледж може розробляти, окрім наскрізної робочих програм практики, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики студентів.

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ФАХОВОЮ ПРАКТИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ

Управління практичним навчанням відображає структурована схема, в якій показано процес взаємодії, взаємозалежності учасників, спрямована на досягнення основної поставленої мети - підготовка фахівців для лікувально-профілактичних закладів.

Ця схема передбачає таку структурну послідовність:

- I. Директор коледжу:**
 - визначає стратегію практичного навчання згідно з чинним законодавством та державними стандартами;
 - забезпечує досягнення вимог до компетентності випускника;
 - забезпечує об'єктивний добір та розстановку кадрів, визначає бази практики.
- II. Завідувач навчально-виробничою практикою:**
 - здійснює організацію та проведення практики відповідно до Положення про проведення практики;

- веде необхідну документацію відповідно до цього Положення з урахуванням усіх видів практики;
- координує роботу усіх учасників практичного навчання;
- контролює виконання програм усіх видів практики.

III. Заступник директора з навчальної роботи:

- бере участь у здійсненні добору та розстановки кадрів, розрахунки педагогічного навантаження методичних керівників практики;
- затверджує графік навчального процесу, графік проведення практичного навчання, графіки консультації та іншу документацію, що регламентує діяльність з практичної фахової підготовки.

IV. Заступник директора з виховної роботи:

- здійснює виховну та профорієнтаційну роботу;
- готує матеріали заходів професійної спрямованості (тижні наук, конкурси, методичні ярмарки, конференції, зустрічі тощо);
- організовує роботу психологічної служби на допомогу практиканту.

V. Методист коледжу:

- здійснює планування навчально-методичної роботи;
- організовує і координує розробку необхідної методичної документації;
- вивчає і узагальнює передовий педагогічний досвід.

VI. Керівники практикою на базах:

- методичний керівник від навчального закладу;
- загальний керівник від бази практик;
- безпосередній керівник від бази практики.

1. Обов'язки базового лікувально-профілактичного закладу: Обов'язки методичного керівника практики від ВНЗ: При підготовці до проходження практики: інформувати про термін проходження практики;

- ознайомити з програмою практик;
- провести під розпис інструктаж про порядок проходження практики та додержання правил техніки безпеки і попередження нещасних випадків;
- видати студентам необхідні документи (щоденники, повідомлення, направлення, путівку, виписку з наказу);
- довести вимоги до ведення щоденників;
- встановити час і місце збору в ЛПЗ;
- призначити старшого (бригадира) групи студентів;
- ознайомити загального та безпосереднього керівника практики від ЛПЗ з програмою та графіком проходження практики;
- узгодити список безпосередніх керівників практики від ЛПЗ.

2.2. Під час перебування в ЛПЗ:

- узгодити графік проходження практики в ЛПЗ;
- представити студентів та безпосередніх керівників практики від ЛПЗ;

- розподілити студентів на робочі місця по відділеннях;
- скласти наказ по ЛПЗ щодо проведення практики.

2.3. На заключному етапі проведення практики:

2.4. Після закінчення практики:

3. Обов'язки загального керівника від бази практики:

Загальний керівник від бази призначається наказом головного лікаря лікувально-профілактичного закладу, яка є базою практики, він:

- 3.1.** Добирає досвідчених фахівців, які безпосередньо керуватимуть практикою студентів;
- 3.2.** Разом з керівником від Коледжу доводить до відома студентів програму практики, організовує і контролює її відповідність програмі і затвердженим графікам проведення практики;
- 3.3.** Проводить інструктаж студентів з охорони праці і техніки безпеки, контролює їх дотримання;
- 3.4.** Спільно з методичними керівниками практики від Коледжу у відповідності з програмою практики організовує читання провідними спеціалістами лікувально-профілактичного закладу лекцій і доповідей, проведення семінарів і консультацій з новітніх напрямів медицини, сучасних технологій і методик в практичній медицині;
- 3.5.** Звітує перед головним лікарем ЛПЗ про хід і підсумки проходження практики студентами.

4. Обов'язки безпосереднього керівника від бази практики:

Безпосередні керівники практики студентів призначаються наказом головного лікаря лікувально-профілактичного закладу.

- 4.1.** Забезпечують безпосереднє керівництво практикою студентів на робочих місцях.
- 4.2.** Забезпечують необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння студентами навичками, уміннями, знаннями у відповідності з програмою практики.
- 4.3.** Організують роботу студентів на робочих місцях.
- 4.4.** Контролюють дотримання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, виконання програми практики.
- 4.5.** негайно доповідають загальному керівнику практики від бази і керівнику від Коледжу про всі порушення студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, невиконання програми.
- 4.6.** Ведуть облік присутності студентів на робочих місцях під час практики.
- 4.7.** Дають письмові об'єктивні характеристики виробничої діяльності кожного студента під час практики.

VII. Викладачі професійно-орієнтовних дисциплін:

- контролюють підготовку студентів до занять, аналізують їх діяльність;
- проводять заняття безпосередньо на базах практики;

- проводять заняття в кабінетах доклінічної практики та тренажерних залах коледжу;
- проводять консультації за відповідним графіком;
- проводять підготовку студентів до захисту виробничої та переддипломної практики;
- контролюють виконання студентами позааудиторної самостійної роботи в умовах лікувально-профілактичного закладу та коледжу;
- готують інформаційно-методичний матеріал для здійснення фахової підготовки студентів.

VIII. ЦМК професійної та практичної підготовки:

- розглядають та затверджують програми різних видів практики;
- вивчають передовий досвід, аналізують знання студентів, роботу викладачів;
- розробляють методичні рекомендації щодо підготовки та проведення занять та інших видів практичної роботи студентів.

IX. Студенти:

Студенти при проходженні практики зобов'язані:

- повністю виконати завдання, передбачені програмою практики;
- виконувати діючі в організації, підприємстві, закладі правила внутрішнього трудового розпорядку;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за доручену роботу, її результати нарівні зі штатними працівниками;
- вести щоденник практики, іншу звітну документацію, передбачену програмою з практики.

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАХОВОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

- 1. Нормативна документація:** Закон України Про вищу освіту від 01.07.2014 року.
- 1.2. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
- 1.3. Наказ Міністерства освіти та науки України від 06.11.2015 року № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 266».
- 1.4. Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України ухвалених рішенням Вченої ради Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 24.04.2013 року.
- 1.5. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України (затверджена Указом Президента України від 07.12.2000 року).

- 1.6. Наказ Міністерства освіти і науки України № 93 "Положення про проведення практики студентів ВНЗ України" від 08.04.1993 року.
- 1.7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 690 від 07.12.2005р. «Про затвердження Положення про організацію та проведення практики студентів вищих медичних і фармацевтичних навчальних закладів I-II рівнів акредитації».
- 1.8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 401 від 07.07.2011 р. «Про введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти зі спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста галузей знань «Медицина» та «Фармація»».
- 1.9. Навчальні програми циклу професійно-орієнтованих дисциплін для спеціальностей 5.12010101 Лікувальна справа, 5.12010102 Сестринська справа, 5.12010105 Акушерська справа, 223 Медсестринство.
- 1.10. Угоди про співпрацю між Коледжем та базовими лікувально-профілактичними установами.
- 1.11. Навчальні плани підготовки молодших спеціалістів і бакалаврів зі спеціальностей.
- 1.12. Положення про ПСРС з професійної та практичної підготовки на лікувально-профілактичних базах.
- 2. Плануюча документація:** Графік навчального процесу.
 - 1.2. Графік проведення виробничої та переддипломної практик.
 - 1.3. План-графік контролю практичного навчання.
 - 1.4. План роботи завідувача навчально-виробничої практики.
 - 1.5. Графік роботи студентів згідно Програми відповідної практики (виробнича, переддипломна).
- 3. Звітно-облікова документація:** Журнал обліку роботи методичного керівника.
 - 1.2. Книга контролю завідувача навчально-виробничої практики.
 - 1.3. Журнал реєстрації інструктажів з охорони праці студентів при проходженні виробничої (переддипломної) практики.
 - 1.4. Акти обстеження баз практики.
 - 1.5. Залікові відомості контролю знань студентів при захисті виробничої та переддипломної практики.
 - 1.6. Щоденник виробничої (переддипломної) практики.
 - 1.7. Звіти студентів про виконання ПСРС на базах практики.
- 4. Загальна документація з практичного навчання:** Путівка-направлення студентів на практику.
 - 4.2. Програма виробничої та переддипломної практики.
 - 4.3. Книга наказів про відрядження студентів на виробничу (переддипломну) практику.
 - 4.4. Накази на відрядження викладачів для керівництва практикою.
 - 4.5. Інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності.
 - 4.6. Перелік практичних навичок при проходженні відповідної практики.
 - 4.7. Індивідуальні завдання студентам на період проходження виробничої (переддипломної) практики.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАХОВОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна практика:

1. Виписка з навчального плану.
2. Кваліфікаційні характеристики спеціалістів I-II рівня акредитації.
3. Програми навчальної, виробничої, переддипломної практики.
4. Графік навчального процесу.
5. Робочі навчальні програми відповідних професійно-орієнтовних дисциплін.
6. Комплекси навчально-методичного забезпечення відповідних професійно-орієнтовних дисциплін.
7. Комплекси методичних рекомендацій для студентів до вивчення відповідних професійно-орієнтовних дисциплін.
8. Комплекси методичних рекомендацій для студентів до виконання програми виробничої (переддипломної) практики.
9. Комплекси методичних рекомендацій для студентів до виконання ПСРС з відповідних професійно-орієнтовних дисциплін.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. 16 оснащених кабінетів до клінічної практики відповідних професійно-орієнтовних дисциплін на базі коледжу.
2. Центр до клінічної практичної підготовки включає 5 оснащених тренажерних зал ("Маніпуляційний кабінет", "Процедурний кабінет", "Хірургічна перев'язувальна", "Десмургічний кабінет", "Пологова зала") на базі коледжу.
3. Навчальні кабінети на лікувально-профілактичних базах.
4. Аудіо-, відео- та комп'ютерна апаратура.
5. Предмети догляду за хворими, муляжі, тренажери тощо.
6. Медичне обладнання та умовні медикаменти.

ПЕРЕЛІК
БАЗОВИХ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ, ВИРОБНИЧОЇ ТА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Даний перелік встановлено згідно наказу Управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації № 644 від 25.12.2015 року (див. Додаток 1).

ПЕРЕЛІК
ДОДАТКОВИХ БАЗОВИХ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ, ВИРОБНИЧОЇ ТА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Даний перелік встановлено згідно Закону України Про вищу освіту від 01.07.2014 року та Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України ухвалених рішенням Вченої ради Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 24.04.2013 року (див. Додаток 2).

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В БАЗОВИХ ЛІКУВАЛЬНО-
ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

1. Робота студентів в лікувально-профілактичних закладах здійснюється відповідно до затверджених угод між коледжем та базовим лікувально-профілактичним закладом.
2. Всі види практики(навчальна, виробнича, переддипломна) здійснюються відповідно до затвердженого графіка навчального процесу.
3. Всі студенти мають особисті санітарні книжки затвердженого зразку; обстежені в повному обсязі та допущені до роботи в ЛПУ підлітковим лікарем Куп'янської ЦМЛ.
4. Перед початком занять студенти щоденно обстежуються фельдшером коледжу з метою виявлення хворих, які не допускаються до роботи в ЛПУ.
5. Всі студенти обов'язково мають власну медичну форму та змінне взуття.
6. При роботі студентів в спеціалізованих відділеннях (пологовий будинок, операційний блок, дитяче та інфекційне відділення) коледж забезпечує студентів спеціальним медичним одягом (хірургічні халати), який знаходиться та обробляється безпосередньо в ЛПУ.
7. До початку роботи на лікувально-профілактичній базі студенти вивчають основні чинні режимні накази МОЗ України та отримують допуск до роботи.
8. Всі студенти обов'язково проходять інструктаж з питань техніки безпеки, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, а також з питань власної безпеки при роботі з хворим (за діючими в ЛПУ інструкціями та Наказом Міністерства охорони здоров'я України № 955 від 05.11.2013 р. «Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов'язків»).
9. При самостійній роботі студентів в ЛПУ (виконання ПСРС) студенти працюють відповідно до інструкцій, передбачених Положенням про організацію ПСРС при вивченні професійно-орієнтованих дисциплін.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітним документом є щоденник практики, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання практики та індивідуального завдання і складають диференційований залік за програмою практики відповідно до чинного наказу МОЗ України 07.12.2005 р. № 690 «Про затвердження Положення про організацію та проведення практики студентів медичних та фармацевтичних вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації».

**ПЕРЕЛІК
БАЗОВИХ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ, ВИРОБНИЧОЇ ТА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ**

№ з/п	Назва ЛПЗ	Дата складання угоди	Термін дії угоди
1.	КЗОЗ «Куп'янська центральна міська лікарня».	08.04.2016 р.	5 років
2.	КЗОЗ «Куп'янська міська лікарня».	08.03.2016 р.	5 років
3.	КЗОЗ «Дворічанська центральна районна лікарня».	08.04.2016 р.	5 років
4.	Шевченківська центральна районна лікарня.	08.04.2016 р.	5 років
5.	КЗОЗ «Великобурлуцька центральна районна лікарня».	08.04.2016 р.	5 років
6.	Борівська центральна районна лікарня.	08.04.2016 р.	5 років
7.	КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня ім. М.І. Кононенка».	14.03.2016 р.	5 років

**ПЕРЕЛІК
ДОДАТКОВИХ БАЗОВИХ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ, ВИРОБНИЧОЇ ТА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ**

№ з/п	Назва ЛПЗ	Дата складання угоди	Термін дії угоди
1.	КУ «Сватівська центральна районна лікарня».	28.04.2016 р.	5 років
2.	Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 2 Філії «Центр охорони здоров'я» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця».	06.06.2017 р.	5 років
3.	КУ «Куп'янський психоневрологічний інтернат».	03.10.2016 р.	5 років
4.	КЗОЗ «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».	24.04.2017 р.	5 років